

Forslag til ny lov om tros- og livssynssamfunn.
Høringsuttalelse fra Sjømannskirken – Norsk kirke i utlandet.

1. INNLEDNING

Sjømannskirken – Norsk kirke i utlandet er registrert i Brønnøysundregistrene som en religiøs og ideell organisasjon med formål å være kirke for nordmenn i utlandet. Sjømannskirken er ikke registrert trossamfunn og derfor heller ikke direkte omfattet av den foreslåtte loven om tros- og livssynssamfunn. Vi er mottaker av rammetilskudd fra staten som tildeles på grunnlag av søknad begrunnet i vårt oppdrag blant nordmenn i utlandet. Sjømannskirken får sitt statstilskudd under kapittel 340 post 71 i Kulturdepartementets budsjett.

Sjømannskirkens styrke og egenart er tilstedeværelsen på mange steder rundt i verden. Vi står klare til å betjene nordmenn i utlandet. Vi har 29 kirker i tillegg til 20 omreisende medarbeidere. I 2018 styrker vi våre ambulerende tjenester slik at vi kan betjene nordmenn på flere steder og videreutvikle samarbeidet både med utenrikstjenesten, næringsliv, utenlandsstudenter og andre grupperinger av nordmenn. Ved ulykker eller kriser rundt om i verden der vi ikke har permanent tilstedeværelse sender vi medarbeidere for å bistå.

Statstilskuddet til Sjømannskirken omtales i høringsnotatet, kap.9.2 på s. 87 der gjeldende ordning beskrives. Sjømannskirken er imidlertid ikke nevnt når de to alternativer for offentlig finansiering av Dnk i den nye loven presenteres i kap. 9.6.5 på s. 100 ff og kap 9.6.6 på s. 102 ff. **Det gjør det både ønskelig og nødvendig for oss å fremholde følgende som bakgrunn og begrunnelse for et fortsatt statstilskudd direkte til Sjømannskirken:**

2. TILSKUDD FRA KULTURDEPARTEMENTET

I tildelingsbrevene fra Kulturdepartementet til Sjømannskirken vises det til Stortingsmelding nr. 49 (1992-93) Om kirkelig betjening i utlandet som bakgrunn for statstilskuddet. Fra Stortingets kirke-, utdannings- og forskningskomites behandling av saken skal her løftes frem:

« - sjølv om organisasjonen har som oppgave å vere norsk kyrkje i utlandet, er det viktig at den får høve til å utfalde seg som frivillig organisasjon med lokale avdelingar»

«Komiteen vil understreke behovet for å utvikle gode og tenlege samarbeidsformer mellom det offentlege, Kyrkjemøtet og Sjømannsmisjonen (daværende navn)»

- Vi ser ikke at endrede relasjoner kirke/stat skulle endre på de grunnleggende prinsippene som stortingsmeldingen målbærer, hverken når det gjelder samarbeidsformer eller økonomi.
- Sjømannskirken er en frivillig og selvstendig organisasjon med sin egen styringsstruktur. Representanter for elleve regioner i Norge og de 29 sjømannskirkene utgjør generalforsamlingen. Hovedstyret velges av generalforsamlingen og leder virksomheten mellom generalforsamlingene. Det er Sjømannskirken som er arbeidsgiver.
- Ved å bruke navnet Norsk kirke i utlandet understrekes at vi har alle nordmenn som målgruppe. Det gjelder medlemmer av andre kirkesamfunn, men også nordmenn med andre livssyn. For de siste dreier det seg særlig om den kulturelle, sosiale og beredskapsmessige del av vår organisasjon. Det er avgjørende for oss at vi behandler alle med respekt for hva de står for, uansett livssyn
- Sjømannskirken understreker sin selvstendighet og frivillighet også hva angår det økonomiske ansvaret for driften. Støtten fra staten utgjør for 2017 knappe 40 % av det totale budsjettet. Resten samles inn av organisasjonen. Vi ønsker at det skal være en rimelig balanse mellom det frivillige og ideelle som kommer til uttrykk gjennom innsamling og andre bidrag som Sjømannskirken selv skaffer til veie, og tilskuddet fra staten som del av vårt samlede budsjett.
- Sjømannskirken har sagt ja til oppdraget fra Dnk om å være kirke for nordmenn i utlandet og å representere Dnk der vi er til stede. Sjømannskirken har også samarbeidsavtaler med mange andre instanser (se pkt 3 og 4).

3.SAMARBEID MED UTENRIKSDEPARTEMENTET

Siden juni 2009 har Sjømannskirken hatt en egen samarbeidsavtale med Utenriksdepartementet. I innledningen til avtalen heter det:

Utenriksdepartementet (UD) og Sjømannskirken – Norsk kirke i utlandet, har mange sammenfallende interesseområder i arbeidet utenlands. Et nært samarbeid mellom våre institusjoner gjennom mange år, har gjort oss bedre i stand til å løse krevende oppgaver til beste for landsmenn som trenger støtte og hjelp under sitt utenlandsopphold.

I en tid da norske borgere i utlandet forventer økt hjelp og assistanse fra norske myndigheter og institusjoner, ønsker partene å koordinere sine ressurser på en best mulig måte. UD og Sjømannskirken vil derfor holde hverandre oppdatert om sin innsats for nordmenn i utlandet og etablere gode rutiner for å bruke hverandres nettverk og kompetanse for å nå felles mål om å ivareta norske borgeres ve og vel.

UDs budsjettforslag for 2018 pkt. 9.8 Konsulær bistand og utlendingsfeltet understreker blant annet:

Samarbeidet med eksterne etater er sentralt i arbeidet med konsulære saker. Utenriksdepartementet vil derfor videreføre det nære samarbeidet og dialogen med andre fagdepartementer, etater og organisasjoner for å sikre gode konsulære tjenester på riktig nivå til norske borgere i utlandet.

Departementet henviser i denne sammenheng også til Meld. St. 12 (2010–2011) Bistand til nordmenn i utlandet. Sjømannskirken ble under utarbeidelsen invitert til å gi innspill til dokumentet.

- Dokumentet har flere direkte referanser til samarbeid med Sjømannskirken knyttet til dødsfall, ulykker, besøk til nordmenn i utenlandske fengsler, sykdom, vielser m.m.
- Sjømannskirkens ivaretagelse av mennesker i krevende situasjoner er høyt verdsatt. Det er en felles oppfatning hos de to samarbeidende parter at vi på en god måte utfyller hverandre i tjenesten for nordmenn i utlandet. Både i utenrikstjenesten og Sjømannskirken er det en god rolleforståelse som bidrar til dette.
- Det er løpende og god kommunikasjon mellom utenrikstjenesten og Sjømannskirkens ulike avdelinger og enheter rundt i verden.

4.AVTALER MED ANDRE VIRKSOMHETER

Sjømannskirken har som mål å tilpasse seg de skiftende globale utfordringer som påvirker nordmenn som oppholder seg i utlandet for kortere eller lengre tid. Det har ført til utvikling av nye relasjoner, oppgaver og avtaler.

- Sjømannskirken har til sammen 213 beredskapsavtaler med norsk næringsliv, universiteter og høyskoler. Disse avtalene er på en særlig måte knyttet til Sjømannskirken som en beredskapsorganisasjon. Vi bistår når sykdom, ulykker og større katastrofer inntreffer og når enkeltmennesker kommer i eksistensielt krevende situasjoner. Også i dette har vi alle nordmenn som målgruppe.
- Sjømannskirken har en avtale med ANSA (Association of Norwegian Students Abroad) om en egen tjeneste med sjømannsprester for studenter.
- Sjømannskirken har en avtale med Norges Idrettsforbund om beredskap i forhold til utøvere og støtteapparat i forbindelse med idrettsarrangementer.

5.KONKLUSJON

Støtten fra staten bidrar til en nødvendig økonomisk trygghet, bærekraft og forutsigbarhet. Et fortsatt statstilskudd direkte til Sjømannskirken bekrefter betydningen av en global tilstedeværelse for nordmenn som målgruppe. Det gir samtidig Sjømannskirken et strategisk handlingsrom til å følge den globale utviklingen. Det muliggjør et nært samarbeid med mange ulike institusjoner, både offentlige, særlig utenrikstjenesten, ulike undervisningsinstitusjoner, men også næringsliv og frivillige virksomheter som tros og livssynssamfunn utenom Dnk. At staten bidrar direkte til dette for å sikre denne tjenesten mener vi er både rett og avgjørende.

Høringsuttalelsen er sendt i kopi til Utenriksdepartementet v/Utenriksråden